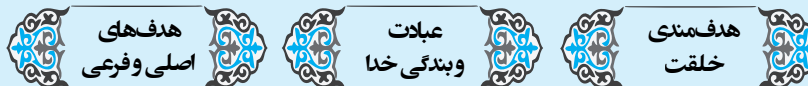

دین و زندگی پایہ دہم

درس اول

هدف آفرینش

واژگان کلیدی

درسنامه

پرسش ۱: با دیدن فردی که با قیمت بالا وسیله‌ای را تهیه و سپس از آن استفاده‌های غیر تخصصی و متفرقه می‌کند، چه فکری خواهید کرد؟
پاسخ: ۱- متعجب خواهید شد ۲- در عقل و خرد چنین فردی شک خواهید کرد (پ/پ)؛ زیرا: **الف** - این وسایل با تمام امکاناتشان و هزینه‌ای که برای آن‌ها شده، برای **هدف خاصی** ساخته شده‌اند. ب- به کارگیری آن‌ها در کارهای دیگر، **هدر دادن و اتلاف سرمایه** است.
پرسش ۲: ما «انسان‌ها» برای چه آفریده شده‌ایم و «هدف» از زندگی ما در این جهان چیست؟ (در ادامه به این پرسش، پاسخ خواهیم داد).
 دست یافتن به پاسخ این پرسش، بسیار **مهم و حیاتی** است، (پ/پ) زیرا این خطر وجود دارد که در صورت ندانستن هدف، **زندگی خود را به اشتباه** صرف کارهایی بکنیم که برای آن کارها خلق نشده‌ایم و این گونه، **سرمایه‌ی بزرگی** به نام «زندگی» یا «عمر خود» را از دست دهیم که با ارزش‌تر از همه‌ی سرمایه‌هاست و امکان به دست آوردن مجدد آن وجود ندارد.

جهان هدفمند

تک تک موجودات این جهان دارای **هدفی** هستند. (پ/پ) زیرا خالق آن‌ها **خدایی حکیم** است که هیچ کاری را بی‌هدفه انجام نمی‌دهد. قرآن کریم در آیات گوناگون بر این نکته تأکید می‌کند و آفرینش جهان را «حق» می‌داند و از آن جمله می‌فرماید:

(و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِنَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ)

آیات ۳۸ و ۳۹ سوره‌ی دخان

ترجمه‌ی آیه: و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌ها است را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.

پیام‌های آیه:

- این آیه به هدفمندی، ثمربخشی و حکیمانه بودن خلقت جهان اشاره می‌کند و بازیچه و بی‌هدفه بودن را از آفرینش آن سلب می‌کند.
- در عبارت «ما خلقناهما الا بالحق»، حق بودن به معنای هدفمندی جهان خلقت است.
- اگر فرض کنیم خدا موجوداتی را خلق می‌کند و سپس می‌میراند و مجدداً خلق می‌کند و ... و تا ابد این عمل را تکرار می‌کند، کارش بی‌هدفه است و محال است خداوند چنین کاری انجام دهد، باید عمل او حق و هدفمند باشد.

مطابقت معنایی:

با آیه «فَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ إِلَيْنَا لَّا تُرْجَعُونَ» از نظر سلب بی‌هدفگی و عبث بودن از خلقت جهان آفرینش، ارتباط مفهومی دارد. (درس ۴، سال دهم)

می‌تواند به ضرورت معاد براساس حکمت الهی اشاره کند:

- ۱- حق بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آن‌هاست.
- ۲- آیه به خوبی دلالت بر این دارد که جهان آفرینش بی‌هدف نیست و هر موجودی بر اساس برنامه‌ی حساب شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.

هدفمندی در آفرینش انسان‌ها

انسان نیز مانند سایر موجودات از جمله حیوانات و گیاهان، از این قاعده‌ی کلی (آفرینش مکیمانه) جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است. هدفی که گام نهادن او در این دنیا، فرصتی است که برای رسیدن به آن هدف به او داده شده است. البته در چگونگی رسیدن به هدف، میان انسان و موجوداتی هم‌چون حیوانات و گیاهان، تفاوت‌هایی وجود دارد.

تفاوت‌های انسان با سایر موجودات در رسیدن به هدف

انسان: خود باید هدف خلقت خود را؛ الف- بشناسد، ب- انتخاب کند و پ- به سوی آن گام بردارد.	اولین تفاوت:
گیاهان: به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می‌کنند.	
انسان: دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و عطش او در دست‌یابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد. او به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود. این انسان بی‌نهایت‌طلب، در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است؛ هدف‌هایی که پایان نیابد و تمام نشود.	دومین تفاوت:
حیوانات و گیاهان: هدف‌های محدودی دارند و وقتی به سر حدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند، چنان که گویی راهشان پایان یافته است.	

اختلاف در انتخاب هدف

با نگاه به دنیای انسان‌ها با اختلاف‌های زیادی در انتخاب هدف‌ها مواجه می‌شویم: کسانی به دنبال پول و ثروت‌اند، برخی دل به کشف اسرار جهان سپرده‌اند، برخی به دنبال جاه و مقامند، دسته‌ای خدمت به خلق را سرلوحه زندگی خود قرار داده‌اند، گروهی به هنرمندی و نقش‌آفرینی در عرصه‌های هنری می‌اندیشند، گروهی در آرزوی قهرمانی در ورزش پیوسته می‌کوشند و ...

فعالیت کلاسی

منشأ این اختلاف‌ها در انتخاب هدف چیست؟

پاسخ: این اختلاف‌ها ریشه در نوع اندیشه‌ی انسان‌ها دارد.

هرکس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود:

- اگر کسی چنین بیندیشد که کمک به دیگران ارزشمند است، (در نتیجه) می‌کوشد به دیگران کمک کند.
- کسی هم که فکر می‌کند داشتن شهرت مهم است، (در نتیجه) همه‌ی زندگی خود را در مسیر رسیدن به شهرت قرار می‌دهد.
- اگر کسی مقاصد کوچک در نظرش مهم جلوه کند، (در نتیجه) به سوی همان مقصد می‌رود و گمان می‌کند این هدف‌ها میل بی‌نهایت طلب درونش را آرام می‌کند.
- آن کسی که کمالات و خوبی‌های متعالی و بزرگ را شناخته، (در نتیجه) به آن‌ها دل می‌بندد و برای رسیدن به آن‌ها می‌کوشد.

هدف‌های اصلی و فرعی

برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل بستن به آن‌ها باید:

الف- ارزش هدف‌ها را مشخص کنیم. ب- متناسب با ارزشی که دارند به آن‌ها رتبه دهیم. این‌چنین، هدف‌های زندگی به (په اهدافی تقسیم می‌شوند؟) هدف‌های اصلی و فرعی تقسیم می‌شوند.

هدف‌ها و دل‌بستگی‌های پایان‌پذیر (مثل مال و ثروت)، هدف‌های فرعی به شمار می‌آیند و هدف‌های پایان‌ناپذیر و همیشگی (مانند خیرخواهی نسبت به دیگران) هدف اصلی محسوب می‌شوند.

البته، هر دو این اهداف خوب می‌باشند و برای زندگی ما ضروری هستند. (در ارتباط با انتخاب اهداف فرعی آن‌چه اهمیت دارد چیست؟) مهم این است که:

- ۱- هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم. ۲- آن‌قدر به اهداف فرعی دل‌بندیم که مانع رسیدن به هدف اصلی شود.

بترین هدف

هرکس با اندکی تأمل در درون خود در جست‌وجوی سرچشمه‌ی خوبی‌ها و زیبایی‌هاست و تا به آن نرسد، آرام و قرار نمی‌گیرد. این سرچشمه (هیست؟)، همان خداوند است که خالق همه‌ی کمالات و زیبایی‌هاست، او که خود نامحدود است و کمالات و خوبی‌هایش حد و اندازه ندارد. هر کمال و خوبی از او سرچشمه می‌گیرد و در جهان گسترده می‌شود. برای انسانی که روح بی‌نهایت‌طلب دارد و خوبی‌ها را به صورت بی‌پایان می‌خواهد، کسی جز خدا نمی‌تواند روح پایان‌ناپذیر او را سیراب کند پس شایسته است که تنها خدا و بندگی او را به عنوان غایت و مقصد و هدف نهایی خود انتخاب کند. خداوند آفرینش جن و انسان را هم به خاطر همین هدف می‌داند:

آیه‌ی ۵۶ سوره‌ی ذاریات

(وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ)

ترجمه‌ی آیه: جن و انسان را نیافریدم مگر این که مرا عبادت کنند.

پیام‌های آیه:

- ۱- انسان می‌تواند با بندگی خداوند، روح بی‌نهایت‌طلب خود را سیراب کند بنابراین شایسته است که فقط خداوند و بندگی او را به عنوان هدف نهایی خود برگزیند.
- ۲- منظور از عبادت و بندگی خداوند فقط انجام برخی اعمال عبادی نیست، بلکه هر کاری که برای جلب رضایت الهی یا براساس ملاک‌های دینی انجام شود، عبادت نام می‌گیرد.
- ۳- بیان آیه به گونه‌ای است که هدف خلقت را منحصرأ عبادت می‌داند. البته عبادت برای این نیست که خدا به کمالی برسد چون او هیچ نقص و حاجتی ندارد، بلکه هدف فایده‌ای است که از عبادت نصیب بندگان می‌شود.

پرسش: آیا منظور از این که هدف انسان در زندگی بایستی عبادت و پرستش خداوند باشد، فقط انجام برخی اعمال عبادی است؟
پاسخ: اگرچه نماز و روزه و ... عبادت هستند و عبادات با ارزشی نیز هستند، اما براساس **تعالیم دین اسلام**، (به امری می‌توانند عبادت تلقی شوند؟) هر حرکت و عملی نیز که برای کسب رضایت خداوند و براساس معیارهای دینی صورت گیرد، عبادت است. مثال: همه‌ی کارها از جمله: خدمت به محرومان، آشپزی در آشپزخانه، طلب علم و دانش، خواندن سطری از کتاب، سکوت و دم فرو بستن، فریاد کشیدن و ... اگر برای جلب رضای خدا باشد، (در مکم هیست؟) عبادت محسوب می‌شود. شاید کامل‌ترین تعبیر درباره‌ی «زندگی به خاطر خدا» تعبیر خود خداوند باشد که می‌فرماید:

آیه‌ی ۱۶۲ سوره‌ی انعام

(قُلْ إِن صَّلَاتِي وَنَسْكَي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ)

ترجمه‌ی آیه: بگو نماز، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.

پیام‌های آیه:

- ۱- شاید کامل‌ترین تعبیر درباره‌ی «زندگی به خاطر خدا» همین تعبیر خود خداوند در این آیه‌ی شریفه باشد.
- ۲- رسول گرامی اسلام مأمور می‌شود بگوید من نه تنها از نظر عقیده‌ی توحیدی یکتا پرستم، بلکه در مقام عمل نیز موحدم، یعنی هر کار نیکی که می‌کنم، فقط برای رضای او انجام می‌دهم. نماز و عبادات و مرگ و زندگی‌ام در اطاعت مطلق اوست و هرچه دارم در راه او فدا می‌کنم، تمام هستی و عشق و حب و بغض من به قصد اوست. «محیای و مماتی» یعنی من زنده می‌مانم تا برای خدا کار کنم و مرگ من هم برای خداست.
- ۳- با آن که نماز، جزء عبادات است، اما جدا ذکر شده تا اهمیت آن را نشان دهد.
- ۴- آن‌گونه که در نماز قصد قربت می‌کنیم، در هر نفس کشیدن و زنده بودن و مردن هم می‌توان قصد قربت کرد.
- ۵- وقتی هدف زندگی خداوند است، تمام کارهای انسان دارای مفهوم تازه‌ای می‌شود و اگر به خداوند نزدیک شود، در زندگی خود موفق می‌شود.
- ۶- راه و روش و هدف خود را در برابر راه‌های انحرافی، با صراحت و افتخار اعلام کنیم.

تأثیر انتخاب خداوند به عنوان هدف، بر مفاهیم زندگی

اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد (کلام امور، تعریف ریگری فواهد «داشت؟»)، خوشحالی‌ها و ناراحتی‌ها، شکست‌ها و پیروزی‌ها و بسیاری دیگر از مفاهیم کلیدی زندگی، تعریف جدید پیدا می‌کند.

معنای شکست (با این مقصد الهی چیست؟)، دور شدن از خدا می‌شود و معنای پیروزی (با مقصد الهی چیست؟)، نزدیک شدن به خدا. چیزی ما را خوشحال می‌کند که ما را به خدا برساند و به او نزدیک کند و چیزی ما را آزرده می‌کند که ما را از خدا دور کند.

بندگی خداوند [علت]: باعث می‌شود انسان شایسته‌ی دریافت لطف و رحمت ویژه خداوند [معلول ۱] شود و به زندگی سعادت‌مندانه در دنیا و آخرت برسد. [معلول ۲]

یک تیر و چند نشان

برخی انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند:

اینان به تعبیر قرآن (په کسانى اند؟) کسانی هستند که: ۱- به حیات دنیوی راضی شده‌اند و ۲- به آن آرام گرفته‌اند.

اینان مصداق (په کسانى اند؟) کسانی‌اند که بهترین و با ارزش‌ترین دارایی و سرمایه‌ی خود را صرف کارهای کم ارزش می‌کنند. اما افراد زیرک می‌دانند که:

برخی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که هدف‌های دیگر را نیز در بردارند و رسیدن به آن‌ها مساوی رسیدن به هدف‌های دیگر نیز هست و به میزانی که هدف ما برتر و جامع‌تر باشد [علت]، هدف‌های بیش‌تری را در درون خود جای می‌دهند [معلول]. این افراد با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند. (به عبارت دیگر) هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده‌ی درست می‌کنند و هم از آنجایی که تمام کارهای دنیوی خود را برای رضای خدا انجام می‌دهند، جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر کرده و سرای آخرت خویش را نیز آباد می‌کنند.

اینان (شبهه په کسانى اند؟) هم‌چون کوهنوردی هستند که در مسیر نزدیک شدن به قله: ۱- هم تندرستی و سلامت خود را تأمین می‌کنند، ۲- هم از مناظر زیبای طبیعت لذت می‌برند و ۳- هم استقامت خود را افزایش می‌دهند.

آیه‌ی ۱۳۴ سوره‌ی نساء

(من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة)

ترجمه‌ی آیه: هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

پیام‌های آیه:

- ۱- گزینش عبادت و بندگی خداوند به عنوان هدف زندگی، یعنی با یک تیر چند نشان زدن؛ به عبارت دیگر کسی که بندگی خدا را هدف اصلی زندگی‌اش قرار می‌دهد هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کند و هم از آن جایی که تمام کارهایش برای رضای خداست، آخرت خویش را نیز آباد می‌کند.
- ۲- این آیه خطای افرادی را که ترک تقوا کرده‌اند تا به پاداش دنیوی برسند روشن می‌کند: هم ثواب و سعادت دنیا و هم ثواب و سعادت آخرت تنها از جانب خداست پس حتی اگر کسی فقط سعادت دنیوی را می‌خواهد باید به خدا تقرب جوید و تقوا پیشه کند.
- ۳- در این آیه سخن از کسانی است که ایمان ضعیف دارند و منافقانی که دم از ایمان به خدا می‌زنند و به مقررات اسلام مانند شرکت در جهاد عمل می‌کنند ولی منظورشان فقط به دست آوردن نتایج مادی مانند غنایم جنگی و غیره است کسانی که تنها در طلب دنیا هستند، پس بدانند که نزد خدا نتایج دنیوی و اخروی هر دو می‌باشد.

مطابقت معنایی:

شعر «ای دوست شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟»، از آن جایی که با طرح پرسش بر این نکته تأکید دارد که خداوند برترین هدف زندگی انسان است، با آیه ارتباط مفهومی دارد.

البته این هدف، به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست، (په پیژی می‌طلبی؟) همت بزرگ و اراده‌ی محکم می‌طلبد.

همان‌طور که دست‌یابی به گوهرهای گرانقدر دریاها، پشتکاری شگرف می‌خواهد.

ای دوست، شکر بهتر است یا آن که شکر سازد؟	خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟
ای باغ تویی خوش‌تر یا گلشن و گل در تو؟	یا آن که برآرد گل، صد نرگس تر سازد؟
ای عقل تو به باشی در دانش و در بیانش؟	یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟

نکته

- ✓ با ارزش‌ترین هدف انسان، انتخاب خداوند به عنوان غایت و مقصد زندگی است.
- ✓ تنها خداست که می‌تواند روح پایان‌ناپذیر انسان را سیراب کند.

اندیشه و تحقیق

۱- تفاوت‌هایی که در چگونگی رسیدن انسان به هدف، با موجوداتی هم‌چون حیوان و گیاه وجود دارد، بیان کنید.

اولین تفاوت: انسان خود باید هدف خلقت خود را ۱- بشناسد ۲- آن را انتخاب کند و ۳- به سوی آن گام بردارد؛ درحالی‌که گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود حرکت می‌کنند.

دومین تفاوت: انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت‌طلب است و عطش او در دست‌یابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد. او به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود. این انسان بی‌نهایت‌طلب، در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است؛ هدف‌هایی که پایان نیابد و تمام نشود. در حالی‌که حیوانات و گیاهان هدف‌های محدودی دارند وقتی به سر حدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند، چنان‌که گویی راهشان پایان یافته است.

۲- علت انتخاب هدف‌های مختلف در بین انسان‌ها چیست؟

این اختلاف ریشه در نوع اندیشه و تفکر انسان‌ها دارد و هرکس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود.

۱. با توجه به آموزه‌های اسلامی، هر کس بر چه اساسی به سراغ هدفی خاص می‌رود؟
 - (کتاب درسی، صفحه ۱۶) (آزمون کانون- ۱۷ فروردین ۹۷)
 - ۱) بینش و نگرش
 - ۲) قدرت اراده و اختیار
 - ۳) شرایط سنی و محیطی
 - ۴) نوع علاقه‌مندی به دنیا و یا آخرت
۲. در آیه مبارکه «و ما خلقنا السموات و الأرض و ما بینهما لاعبین ما خلقناهما الا بالحق»، منظور از حق، جهان بوده و دومین تفاوت انسان با سایر موجودات است.
 - (کتاب درسی، صفحه ۱۵) (آزمون کانون- ۱۸ فروردین ۹۶)
 - ۱) واقعیت داشتن- داشتن روحیه بی‌نهایت‌طلبی
 - ۲) هدف‌دار بودن- داشتن روحیه بی‌نهایت‌طلبی
 - ۳) واقعیت داشتن- شناسایی هدف خلقت
 - ۴) هدف‌دار بودن- شناسایی هدف خلقت
۳. از تدبیر در آیه شریفه «و ما خلقنا السموات و الارض و ما بینهما لاعبین» کدام موضوع دریافت نمی‌شود؟
 - (کتاب درسی، صفحه ۱۵) (آزمون کانون- ۲۱ مهر ۹۶)
 - ۱) هر موجودی براساس برنامه‌ی حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است.
 - ۲) در پس خلقت تک‌تک موجودات جهان هدفی وجود دارد، زیرا خداوند خالق حکیم است.
 - ۳) آنچه به انسان داده شده کالای زندگی دنیایی است و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است.
 - ۴) هر موجودی در این جهان به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.
۴. اگر روح انسان بی‌نهایت‌طلب است و خوبی‌ها را به صورت بی‌پایان می‌خواهد، شایسته است چه چیزی را مقصد نهایی خویش قرار دهد و این موضوع را می‌توان در کدام آیه جست‌وجو کرد؟
 - (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۷ و ۲۰) (آزمون کانون- ۲۱ مهر ۹۶)
 - ۱) خداوند و بندگی او - «فعدالله ثواب الدنيا و الاخرة»
 - ۲) خداوند و بندگی او - «ما خلقناهما الا بالحق»
 - ۳) رسیدن به ایمان و تقوا- «فعدالله ثواب الدنيا و الاخرة»
 - ۴) رسیدن به ایمان و تقوا- «ما خلقناهما الا بالحق»

۵. با توجه به رتبه‌بندی اهداف برای انتخاب صحیح و دل‌بستن به آن‌ها، کدام‌یک از گزینه‌های زیر، صحیح‌ترین مفهوم را به ذهن متبادر می‌سازد؟
(کتاب درسی، صفحه ۱۶) (آزمون کانون- ۲۱ مهر ۹۶)

- ۱) تنها اهداف پایان‌ناپذیر برای زندگی ما ضروری هستند.
- ۲) اهداف پایان‌پذیر، ما را از رسیدن به اهداف اصلی باز می‌دارند.
- ۳) دل‌بستگی به اهداف فرعی باید بتواند مانع رسیدن به اهداف اصلی شود.
- ۴) دل‌بستگی به اهداف فرعی نباید مانع رسیدن به اهداف اصلی شود.

۶. اگر بگوییم عملکرد انسان برای رسیدن به هدف با گیاهان و حیوانات تفاوت دارد، کدام گزینه را می‌توانیم مستمسک تأیید کلام خود قرار دهیم؟

(کتاب درسی، صفحه ۱۵) (آزمون کانون- ۲۱ مهر ۹۶)

- ۱) انسان باید هدف خویش را بشناسد و با کمک گزینه به سمت آن برود اما حیوانات و گیاهان به صورت طبیعی به سوی هدف می‌روند.
- ۲) انسان هدفش را انتخاب می‌کند و به سمت آن می‌رود اما حیوانات به صورت طبیعی و گیاهان غریزی به سمت هدف می‌روند.
- ۳) گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سمت هدف می‌روند اما انسان پس از تشخیص و انتخاب هدف به سمت آن می‌رود.
- ۴) گیاهان، حیوانات و انسان‌ها با استفاده از گزینه و به صورت کاملاً طبیعی به سمت هدفشان حرکت می‌کنند.

۷. قرآن کریم در آیات گوناگون آفرینش جهان را چه می‌داند و این مفهوم به چه معناست؟
(کتاب درسی، صفحه ۱۵) (آزمون کانون- ۲۱ مهر ۹۶)

- ۱) عدل- برابری و مساوات
- ۲) حق- برابری و مساوات
- ۳) عدل- هدفداری خلقت جهان
- ۴) حق- هدفداری خلقت جهان

۸. کدام گزینه از تفاوت‌های انسان و گیاهان و حیوانات نیست؟
(کتاب درسی، صفحه ۱۵) (آزمون کانون- ۵ آبان ۹۶)

- ۱) انسان دارای روحیه بی‌نهایت‌طلب است در حالی که حیوانات و گیاهان هدف‌های محدودی دارند.
- ۲) انسان، خود باید هدف خلقت خود را بشناسد، ولی گیاهان به صورت غریزی و حیوانات به صورت طبیعی به سوی هدف حرکت می‌کنند.
- ۳) انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعداد محدودی دارند، دارای مجموعه‌ی فراوانی از استعداد‌های مادی و معنوی است.
- ۴) هدف‌های انسان پایان‌ناپذیر و تمام‌نشده است، در حالی که حیوانات و گیاهان وقتی به هدفشان برسند، متوقف می‌شوند.

۹. این‌که «در خلقت تک‌تک موجودات جهان هدفی وجود دارد و خداوند هیچ‌کاری را بی‌هدفه انجام نمی‌دهد»، را از تدبیر در پیام کدام آیه/ آیات شریفه درک می‌کنیم؟
(کتاب درسی، صفحه ۱۵) (آزمون کانون- ۵ آبان ۹۶)

- ۱) «ما خلقنا السموات والأرض وما بينهما لآعین...»
- ۲) «من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والآخرة»
- ۳) «و ما خلقت الجن والإنس إلا ليعبدون»
- ۴) «قل ان صلاتي و نسكي و محياي و مماتي»

۱۰. بیت زیر به کدام پیام اشاره دارد؟
(کتاب درسی، صفحه‌های ۱۷ و ۲۰) (آزمون کانون- ۱۹ آبان ۹۶)

«ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟ / یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟»

- ۱) شایسته است که تنها خداوند و بندگی او، مقصد نهایی انسان باشد.
- ۲) برای رسیدن به کمالات نامتناهی هر کاری باید انجام داد.
- ۳) همت و اراده‌ی بزرگ ضامن خوشبختی و سعادت ابدی است.
- ۴) برای رسیدن به سعادت در آخرت باید کوشش کرد.

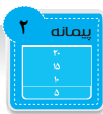
۱۱. با توجه به آیه‌ی ۱۳۴ سوره‌ی نساء «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد»، چه چیزی را باید بدانند؟
(کتاب درسی، صفحه ۲۰) (آزمون کانون- ۱۹ آبان ۹۶)

- ۱) «اما شاکراً و اما کفوراً»
- ۲) «و ما خلقنا السموات والأرض وما بينهما لآعین»
- ۳) «فعند الله ثواب الدنيا والآخرة»
- ۴) «فألهنما فجورها و تقواها»

۱۲. تعبیر هدف‌دار بودن جهان خلقت در قرآن کریم، با تعبیر آمده و ویژگی حرکت انسان به سوی هدف برخلاف دیگر موجودات، است و انسان به دنبال چیزی است که
(کتاب درسی، صفحه ۱۵) (آزمون کانون- ۱۹ آبان ۹۶)

- ۱) حق- اختیاری- هرگز پایان نمی‌پذیرد.
- ۲) عند الله- اختیاری- اهداف مشخص دارد.
- ۳) حق- طبیعی- هرگز پایان نمی‌پذیرد.
- ۴) عند الله- طبیعی- اهداف مشخص دارد.

۱۳. مفهوم «هر موجودی براساس برنامه‌ی حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است» در ترجمه‌ی کدام آیه به چشم می‌خورد؟
(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۵) (آزمون کانون- ۱۷ آذر ۹۶)
- ۱) ای مردم ... هیچ‌کس بی‌هوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند.
 - ۲) و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آنهاست را به بازیچه نیافریدیم.
 - ۳) اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع‌الحساب است.
 - ۴) هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.
۱۴. منظور قرآن کریم از عبارت «حق» در آیات شریفه‌ی «و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ و ما بینهما لاعبین ما خلقناهما اِلَّا بِالْحَقِّ» چیست و علت آن به چه چیز برمی‌گردد؟
(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۵) (آزمون کانون- ۶ بهمن ۹۶)
- ۱) یگانگی خدا- حکمت الهی
 - ۲) هدفمند بودن خلقت- حکمت الهی
 - ۳) یگانگی خدا- رحمت الهی
 - ۴) هدفمند بودن خلقت- رحمت الهی
۱۵. با دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ و ما بینهما لاعبین ما خلقناهما اِلَّا بِالْحَقِّ»، کدام یک از پیام‌های زیر مفهوم می‌گردد؟
(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۵) (آزمون کانون- ۲۳ مهر ۹۵)
- ۱) در آفرینش هستی، انسان به عنوان موجود برتر، تنها مخلوق دارای هدف می‌باشد.
 - ۲) آسمان‌ها و زمین دارای خلقتی مشابه هستند که بیانگر هدفی خاص می‌باشد.
 - ۳) در پس خلقت موجودات جهان، هدفی وجود دارد، زیرا خالق آنها حکیم است.
 - ۴) خلقت جهان هستی عبث بوده و در پرتو حکمت الهی انجام گرفته است.
۱۶. دست یافتن به پاسخ سؤال مهم و حیاتی است؛ زیرا در صورت عدم دسترسی، این خطر وجود دارد که
(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۴) (آزمون کانون- ۲۳ مهر ۹۵)
- ۱) «هدف از زندگی ما در این جهان چیست؟»- عمر خود را تلف کنیم
 - ۲) «در دنیای امروز چه کاری باید انجام دهیم؟»- سرمایه‌های زندگی را از دست بدهیم
 - ۳) «در دنیای امروز چه کاری باید انجام دهیم؟»- نتوانیم به اهداف دنیایی خود برسیم
 - ۴) «هدف از زندگی ما در این جهان چیست؟»- نتوانیم به اهداف دنیایی خود برسیم
۱۷. عامل اصلی‌ای که انسان را شایسته‌ی دریافت لطف و رحمت ویژه‌ی خداوند می‌نماید است که در آیه‌ی به آن اشاره شده است.
(کتاب درسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸) (آزمون کانون- ۲۳ مهر ۹۵)
- ۱) بندگی- «و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ و ما بینهما لاعبین»
 - ۲) هدف‌دار بودن- «و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ و ما بینهما لاعبین»
 - ۳) هدف‌دار بودن- «و ما خلقت الجنّ و الإنس اِلَّا ليعبدون»
 - ۴) بندگی- «و ما خلقت الجنّ و الإنس اِلَّا ليعبدون»
۱۸. کدام عبارت صحیح است؟
(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۷) (آزمون کانون- ۲۳ مهر ۹۵)
- ۱) این‌که هدف انسان تنها باید عبادت باشد، صرفاً انجام برخی اعمال عبادی است.
 - ۲) این‌که هدف انسان باید عبادت باشد، صرفاً انجام برخی اعمال عبادی نیست.
 - ۳) این‌که هدف انسان باید عبادت باشد، حتماً نباید تمامی اعمال بانگیزه‌ی الهی باشد.
 - ۴) این‌که هدف انسان تنها نباید عبادت باشد، یعنی گاهی برای حس انسان‌دوستی اعمالی را انجام دهیم.
۱۹. آیه‌ی شریفه‌ی «و ما خلقت الجنّ و الإنس اِلَّا ليعبدون» بیانگر است که میان انسان و جن می‌باشد.
(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۷) (آزمون کانون- ۲۳ مهر ۹۵)
- ۱) هدف نهایی خلقت موجودات- مشترک
 - ۲) هدف اصلی خلقت موجودات- متفاوت
 - ۳) هدف نهایی آفرینش انسان- مشترک
 - ۴) هدف اصلی آفرینش انسان- متفاوت
۲۰. اهداف انسان و روحیاتش، برخلاف حیوانات و گیاهان همه‌ی ویژگی‌های زیر را دارد، به جز
(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۵) (آزمون کانون- ۲۳ مهر ۹۵)
- ۱) پایان‌ناپذیر بودن
 - ۲) معین و محدود بودن
 - ۳) روحیه‌ی بی‌نهایت‌طلبی
 - ۴) متعدد بودن

- ۲۱. ۱. کدام گزینه صحیح است؟** (کتاب درسی، صفحه ۱۶) (آزمون کانون- ۷ آبان ۹۵)
- هم هدف‌های پایان‌پذیر و هم پایان ناپذیر برای زندگی ما ضروری‌اند.
 - هدف‌های پایان‌پذیر غیرضروری و هدف‌های پایان‌ناپذیر برای ما ضروری‌اند.
 - هدف‌های اصلی نباید مانع رسیدن به هدف‌های فرعی شود.
 - هدف‌های فرعی را می‌توان جای هدف‌های اصلی قرار داد به شرط آن‌که به آن‌ها دل نبندیم.
- ۲۲. ۲. شعر «ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش / یا آن‌که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟» به کدام موضوع اشاره دارد؟** (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰) (آزمون کانون- ۷ آبان ۹۵)
- مصدق کسانی است که بهترین و با ارزش‌ترین دارایی و سرمایه‌های خود را از دست داده‌اند.
 - برخی از هدف‌ها به‌گونه‌ای هستند که هدف دیگر را نیز دربردارند.
 - می‌توان با یک تیر چند نشان را زد و به همه‌ی اهداف دنیایی رسید.
 - می‌توان به حیات دنیایی راضی شد و به این حیات آرام گرفت.
- ۲۳. ۳. تعبیر «یک تیر و چند نشان» در کدام عبارت شریفه تجلی دارد؟** (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰) (آزمون کانون- ۷ آبان ۹۵)
- «فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة»
 - «ما خلقناهما آلا بالحق»
 - «ما خلقت الجنّ و الإنس آلا ليعبدون»
 - «ما خلقت الجنّ و الإنس إلا ليعبدون»
- ۲۴. ۴. کامل‌ترین تعبیر خداوند درباره‌ی زندگی به خاطر خداوند از کدام آیه‌ی شریفه دریافت می‌گردد؟** (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸) (آزمون کانون- ۷ آبان ۹۵)
- «و ما خلقت الجنّ و الإنس إلا ليعبدون»
 - «قل إن صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله ربّ العالمین»
 - «من کان یرید ثواب الدنیا فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة»
 - «و ما خلقنا السّمآوات و الأرض و ما بینهما لاعیین ما خلقناهما آلا بالحق»
- ۲۵. ۵. تعبیر قرآنی درباره‌ی کسانی که به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند، کدام است؟** (کتاب درسی، صفحه ۱۹) (آزمون کانون- ۷ آبان ۹۵)
- خود را سرگرم بازیچه دنیا قرار داده‌اند.
 - از حق که همان هدفمندی است غافل مانده‌اند.
 - به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته‌اند.
 - روحیه‌ی بی‌نهایت‌طلبی خود را به عطش زودگذر دنیا سیراب می‌کنند.
- ۲۶. ۶. از دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «من کان یرید ثواب الدنیا فعد الله ثواب الدنیا و الآخرة»، کدام یک از مفاهیم زیر دریافت نمی‌گردد؟** (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰) (آزمون کانون- ۲۱ آبان ۹۵)
- خداوند می‌خواهد که انسان‌ها علاوه بر بهره‌مندی از نعمت‌های مادی، کارهای خود را برای رضایت او انجام دهند و سرای آخرت خویش را نیز آباد سازند.
 - برخی انسان‌ها در زندگی هدف خود را به گونه‌ای انتخاب می‌کنند که هدف‌های دیگر را نیز دربرمی‌گیرد؛ آن‌ها با یک تیر چند نشان می‌زنند.
 - بندگان واقعی خداوند مانند کوهنوردانی هستند که در مسیر رسیدن به قله، هم تندرستی خود را تأمین می‌کنند و هم از مناظر زیبای طبیعت بهره می‌برند.
 - هدف بزرگ انسان‌ها، به همان میزان که ضامن خوشبختی آن‌هاست، نیازمند همت و اراده‌ی محکم نیز می‌باشد؛ چرا که دست‌یابی به گوهرهای گران‌قدر دریاها، پشتکاری شگرف می‌خواهد.
- ۲۷. ۷. آن‌چه که باعث می‌شود انسان شایسته‌ی دریافت لطف و رحمت ویژه‌ی خداوند شود،..... است و هم‌چنین از دیگر ثمرات آن دست‌یابی به** (کتاب درسی، صفحه ۱۸) (آزمون کانون- ۲۱ آبان ۹۵)
- زندگی سعادت‌مندانه می‌باشد.
 - بندگی خدا- در دنیا و آخرت
 - معرفت به خدا- در دنیا و آخرت
 - بندگی خدا - فقط در آخرت
 - معرفت به خدا- فقط در آخرت

۲۸. آیهی مبارکه‌ی «و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ و الْأَرْضِ و ما بینهما لَاعِبِینَ» بیانگر بوده و دست یافتن به پاسخ سؤال بسیار مهم و حیاتی است. (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵) (آزمون کانون- ۲۱ آبان ۹۵)
- ۱) هدفمندی جهان - «انسان‌ها برای چه آفریده شده‌اند؟»
 - ۲) علم و حکمت خداوند - «چه چیزی روح جاودان انسان را سیراب می‌کند؟»
 - ۳) هدفمندی جهان - «چه چیزی روح جاودان انسان را سیراب می‌کند؟»
 - ۴) علم و حکمت خداوند - «انسان‌ها برای چه آفریده شده‌اند؟»
۲۹. کدام آیهی شریفه به برترین هدف خلقت انسان اشاره دارد؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۷) (آزمون کانون- ۲۱ آبان ۹۵)
- ۱) «و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ و الْأَرْضِ و ما بینهما لَاعِبِینَ»
 - ۲) «و ما خلقت الجنّ و الإنس آلا ليعبدون»
 - ۳) «قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتى لله ربّ العالمین»
 - ۴) «من کان یرید ثواب الدّنيا فعند الله ثواب الدّنيا و الآخرة»
۳۰. ۱۰. براساس تعالیم دین اسلام، آن است که و آیهی شریفه‌ی به آن اشاره دارد. (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸) (آزمون کانون- ۸ بهمن ۹۵)
- ۱) عبادت- حرکت‌ها و عمل‌ها برای رضایت الهی باشد- «قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتى لله ربّ العالمین»
 - ۲) عبادت- انسان نباید به حیات دنیوی راضی بشود- «و ما خلقت الجنّ و الانس آلا ليعبدون»
 - ۳) ایمان- انسان نباید به حیات دنیوی راضی بشود- «قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتى لله ربّ العالمین»
 - ۴) ایمان- حرکت‌ها و عمل‌ها برای رضایت الهی باشد- «و ما خلقت الجنّ و الانس آلا ليعبدون»
۳۱. ۱۱. از آیات شریفه‌ی «و ما خلقنا السَّمَاوَاتِ و الارض و ما بینهما لا عبین ما خلقناهما آلا بالحقّ» نمی‌توان چنین برداشتی داشت که (کتاب درسی، صفحه ۱۵)
- ۱) جهان آفرینش پوچ و بی هدف نیست.
 - ۲) هر موجودی بر اساس برنامه‌ای سنجیده به این جهان، گام نهاده است.
 - ۳) هدف از آفرینش انسان رسیدن او به تکامل است.
 - ۴) انسان که برترین آفریده‌ی خداست، بیهوده آفریده نشده است.
۳۲. ۱۲. اولین تفاوت انسان با سایر موجودات در چگونگی انتخاب هدف را می‌توان در این سخن یافت که انسان (کتاب درسی، صفحه ۱۵)
- ۱) به دنبال خواسته‌های طبیعی است و به سوی هدف خلقت در حرکت است.
 - ۲) خود باید هدف خلقتش را بشناسد و آن را انتخاب کند.
 - ۳) به دنبال خواسته‌های غریزی است و به سوی هدف خلقت در حرکت است.
 - ۴) برای رسیدن به هدف باید به عبادت خداوند بپردازد.
۳۳. ۱۳. خداوند در قرآن کریم هدف از آفرینش انسان و جن را چه می‌داند و کدام آیهی شریفه، بیان‌گر این مطلب است؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۷)
- ۱) رحمت الهی- قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتى لله ربّ العالمین
 - ۲) بندگی- قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتى لله ربّ العالمین
 - ۳) بندگی- و ما خلقت الجنّ و الانس آلا ليعبدون
 - ۴) رحمت الهی- و ما خلقت الجنّ و الانس آلا ليعبدون
۳۴. ۱۴. راه انتخاب صحیح اهداف و دل بستن به آن‌ها چیست؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۶)
- ۱) بندگی خداست که باعث می‌شود انسان شایسته‌ی دریافت لطف و رحمت ویژه‌ی خداوند شود.
 - ۲) نزدیک شدن به خداست که باعث می‌شود انسان خوشحال شود و به خدا برسد و چیزی او را آزرده نکند.
 - ۳) به تعبیر قرآن به حیات دنیوی راضی شدن و به آن آرام گرفتن است.
 - ۴) مشخص کردن ارزش اهداف و رتبه دادن به آن‌ها متناسب ارزشی که دارند، است.
۳۵. ۱۵. ریشه و منشأ اختلاف‌ها در انتخاب هدف چیست؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۶)
- ۱) ابزارهای رسیدن به هدف
 - ۲) نوع اندیشه‌ی انسان
 - ۳) میزان کمالات و خوبی‌ها
 - ۴) میزان بی‌نهایت‌طلبی انسان
۳۶. ۱۶. اگر هدف و مقصد زندگی خدا باشد، چه چیزی انسان را خوشحال می‌کند؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۸)
- ۱) شجاعت داشتن
 - ۲) نزدیک شدن به خدا
 - ۳) پیروزی‌ها
 - ۴) تحسین دیگران

۳۷. ۱۷. از شعر «ای دوست شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد» مفاهیم زیر را می‌توان برداشت کرد به جز مفهوم
(کتاب درسی، صفحه ۲۰)

- ۱) انسان در جست و جوی سرچشمه‌ی خوبی‌هاست تا به آن برسد.
- ۲) نعمت و پاداش دنیا و آخرت هر دو نزد خداست.
- ۳) چه کسی جز خداوند می‌تواند روح پایان‌ناپذیر انسان را سیراب کند.
- ۴) برخی انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذت‌های مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند.

۳۸. ۱۸. کامل‌ترین تعبیر در مورد «زندگی به خاطر خدا»، را در کدام آیه‌ی کریمه می‌توان یافت؟
(کتاب درسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

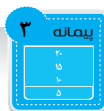
- ۱) و ما خلقت الجنّ و الانس آلا ليعبدون
- ۲) من كان يريد ثواب الدنيا فعد الله ثواب الاخرة
- ۳) قل ان صلاتي و نسكي و محياي و مماتي لله رب العالمين
- ۴) ما خلقنا السماوات و الارض وما بينهما لاعبين

۳۹. ۱۹. «شایسته‌ی دریافت لطف و رحمت ویژه‌ی خداوند شدن» و «رسیدن به زندگی سعادت‌مندانه در دنیا و آخرت» به ترتیب و
(کتاب درسی، صفحه ۱۸)

۱) معلول - معلول	۲) علت - معلول
۳) علت - معلول	۴) معلول - علت

۴۰. ۲۰. انسان در زندگی خود به دنبال انتخاب چگونه اهدافی است؟
(کتاب درسی، صفحه ۱۵)

- ۱) پایان‌پذیر و دست نیافتنی
- ۲) موقتی و زودگذر
- ۳) بی‌نهایت و پایان‌ناپذیر
- ۴) پایان‌ناپذیر و دست نیافتنی

۴۱. ۱. انسان دارای روحیه‌ای است و عطش او در دست‌یابی به خواسته‌هایش روز به روز افزوده می‌گردد و در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف‌هایی است که
(کتاب درسی، صفحه ۱۵)

- ۱) ستیزه‌جو - ایده‌آل و دست نیافتنی است.
- ۲) بی‌نهایت طلب - ایده‌آل و دست نیافتنی است.
- ۳) بی‌نهایت طلب - پایان‌نیابد و تمام نشود.
- ۴) ستیزه‌جو - پایان‌نیابد و تمام نشود.

۴۲. ۲. اگر بگوییم هر موجودی بر اساس برنامه‌ی حساب شده‌ای به این جهان، گام نهاده است، توجه ما به کدام موضوع جلب خواهد شد؟
(کتاب درسی، صفحه ۱۵)

- ۱) انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است.
- ۲) انسان برترین آفریده‌ی خداوند است.
- ۳) انسان نیز آفرینشی هدفمند دارد.
- ۴) انسان همواره در حال انتخاب اهداف خود است.

۴۳. ۳. ریشه و منشأ اختلافات در گزینش هدف را باید در انسان‌ها جستجو کرد.
(کتاب درسی، صفحه ۱۶)

۱) نوع اندیشه	۲) باید و نباید
۳) مقاصد و منویات	۴) میل بی‌نهایت طلبی

۴۴. ۴. در مسیر انتخاب صحیح هدف‌ها و دل‌بستگی به آن‌ها، مشخص شدن کدام موضوع لازم و ضروری است؟
(کتاب درسی، صفحه ۱۶)

- ۱) ارزش هدف
- ۲) ابزار رسیدن به هدف
- ۳) چگونگی و نحوه خواسته‌ها
- ۴) شیوه‌ها و راه‌های رسیدن به هدف

۴۵. ۵. کدام مفهوم مراد از بیان این مطلب که «هدف اصلی انسان می‌بایست عبادت و بندگی خدا باشد» را بیان نمی‌کند؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۷)
- ۱) عبادت مفهوم گسترده‌ای دارد و فقط انجام برخی اعمال عبادی، عبادت تلقی نمی‌شود.
 - ۲) هر حرکتی که برای کسب رضایت خداوند صورت گیرد، عبادت شمرده می‌شود.
 - ۳) عملی که بر اساس معیارهای دینی صورت پذیرد، عبادت شمرده می‌شود.
 - ۴) همه کارها اگر برای جلب رضای خدا باشد، عبادت محسوب نمی‌شود.
۴۶. ۶. در کدام آیه هدف از «خلقت انسان» بیان شده است؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۷)
- ۱) «ما خلقت الجن و الانس آلا ليعبدون»
 - ۲) «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین»
 - ۳) «من کان یرید ثواب الدنیا فعندالله ثواب الدنیا و الآخرة»
 - ۴) «ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما الا بالحق»
۴۷. ۷. برخی انسان‌ها که به هدفی بالاتر از لذات مادی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند مشمول کدام تعبیر قرآنی هستند؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۹)
- ۱) بهترین و با ارزش‌ترین سرمایه خود را صرف کالای کم ارزش می‌کنند.
 - ۲) با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زنند.
 - ۳) به حیات دنیوی راضی شده و به آن آرام گرفته‌اند.
 - ۴) جان و دل خویش را به خدا نزدیک کرده و سرای آخرت خویش را آباد می‌کنند.
۴۸. ۸. وصول به هدف بزرگ و با ارزشی چون بندگی و عبادت خداوند می‌طلبد و از دیدگاه قرآن نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد است. (کتاب درسی، صفحه ۲۰)
- ۱) جلب رضایت الهی و پشتکاری شگرف - خود انسان
 - ۲) مجاهده و تلاش و فداکاری - خداوند
 - ۳) استقامت و صبر و ایمان پایدار - خود انسان
 - ۴) همت بزرگ و اراده‌ی محکم - خداوند
۴۹. ۹. هرگاه بگوییم، «انسان با انتخاب عبادت و بندگی خداوند به عنوان هدف، با یک تیر چند نشان می‌زند»، کدام آیه‌ی شریفه بر این گفته‌ی ما صحه می‌گذارد؟ (کتاب درسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)
- ۱) من کان یرید ثواب الدنیا فعندالله ثواب الدنیا و الآخرة
 - ۲) و ما خلقت الجن و الانس آلا ليعبدون
 - ۳) قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین
 - ۴) و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعیین
۵۰. ۱۰. هریک از موارد «حرکت به سوی هدف به صورت طبیعی»، «توقف در سرحدی از رشد و کمال» و «حرکت به سوی هدف در پی شناخت و انتخاب» به ترتیب مربوط به چگونگی انتخاب هدف در ، و است. (کتاب درسی، صفحه ۱۵)
- ۱) گیاهان - انسان - حیوان
 - ۲) گیاهان - حیوان - انسان
 - ۳) حیوان - گیاهان - انسان
 - ۴) حیوان - انسان - گیاهان
۵۱. ۱۱. «معنای هدفداری خلقت»، در کدام عبارت شریفه صراحتاً متجلی است؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۵)
- ۱) ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعیین
 - ۲) ما خلقت الجن و الانس آلا ليعبدون
 - ۳) ما خلقناهما آلا بالحق
 - ۴) فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة
۵۲. ۱۲. دستیابی پاسخ کدام سؤال برای انسان امری مهم و حیاتی است و علت این اهمیت چیست؟ (کتاب درسی، صفحه ۱۴)
- ۱) هدف از آفرینش جهان خلقت چیست؟ - در صورت ندانستن هدف، زندگی را به ناچار صرف امور دنیایی می‌کنیم.
 - ۲) هدف از آفرینش جهان خلقت چیست؟ - سرمایه عمرمان بدون آن که بخواهیم کوتاه می‌شود.
 - ۳) هدف از زندگی انسان در این جهان چیست؟ - در صورت ندانستن هدف، زندگی خود را به اشتباه صرف اموری می‌کنیم که برای آن خلق نشده‌ایم.
 - ۴) هدف از زندگی انسان در این جهان چیست؟ - امکان کسب فضایل و زیبایی‌های اخلاقی را از دست داده و به رذایل و زشتی‌هایی روی می‌آوریم که برای آن خلق نشده‌ایم.

۵۳. ۱۳. آیه‌ی شریفه‌ی «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله ربّ العالمین» تعبیری کامل از است و اشتمال آن بر افرادی است که مسرت‌بخش وجودشان می‌باشد.

- (۱) زندگی به خاطر خدا - عوامل رساننده به خدا
- (۲) عبادت و بندگی خدا - عوامل رساننده به خدا
- (۳) زندگی به خاطر خدا - دریافت لطف و رحمت ویژه خدا
- (۴) عبادت و بندگی خدا - دریافت لطف و رحمت ویژه خدا

۵۴. ۱۴. تحقق مفهوم جدیدی از خوشی‌ها و ناخوشی‌ها در زندگی انسان در گرو معنا بخشی به کدام عبارت شریفه است؟

- (۱) قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین
- (۲) و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون
- (۳) و ما خلقنا السموات و الارض و ما بینهما لاعبین
- (۴) ما خلقناهما الا بالحق

۵۵. ۱۵. «مهلتی که خداوند برای وصول انسان به هدف آفرینش داده است» در کدام گزینه مشهود است؟

- (۱) گام گذاشتن در مسیر حق
- (۲) تلاش برای وصول به هدف
- (۳) گام نهادن انسان در دنیا
- (۴) تلاش برای کسب خشنودی خداوند

۵۶. ۱۶. شرط استقرار و آرامش انسان در زندگی چیست و درک این امر مستلزم برخورداری از کدام ویژگی می‌باشد؟

- (۱) دستیابی به سرچشمه خوبی‌ها و کمالات - تأمل
- (۲) انتخاب عبودیت خدا به عنوان هدف - ذکاوت
- (۳) عدم توجه به اهداف فرعی و دنیوی - تفکر
- (۴) انحصار زندگی به اهداف اخروی - جستجو

۵۷. ۱۷. «انجام امور زندگی مطابق معیارهای الهی» و «اثبات هدفمندی خلقت» به ترتیب در کدام گزینه قابل رویت می‌باشد؟

(کتاب درسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

- (۱) ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون - قُلْ اِنْ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
- (۲) قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین - ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون
- (۳) قل انّ صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین - من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا و الآخرة
- (۴) ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون - و ما خلقنا السموات و الارض و ما بینهما لاعبین ما خلقناهما الا بالحق

۵۸. ۱۸. فعلیت بخشی به پیام کدام آیه‌ی شریفه بهره‌مندی از رحمت خالص الهی و رسیدن به خوشبختی دنیا و آخرت را به دنبال خواهد داشت؟

(کتاب درسی، صفحه‌ی ۱۸)

- (۱) و ما بینهما لاعبین ما خلقناهما الا بالحق
- (۲) قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی
- (۳) من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله
- (۴) ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون

۵۹. ۱۹. مصداق بارز آنانی که بهترین و با ارزش‌ترین دارایی خود را صرف کارهای کم‌ارزش می‌کنند. از دیدگاه قرآن کریم چه کسانی هستند؟

(کتاب درسی، صفحه ۱۹)

- (۱) آنانی که با یک تیر، چند نشان می‌زنند.
- (۲) کسانی که به حیات دنیوی رضایت داده و آرام گرفته‌اند.
- (۳) افرادی که اهداف پایان‌ناپذیر را اصل قرار می‌دهند.
- (۴) کسانی که از نعمات دنیوی به‌طور کامل استفاده می‌کنند.

۶۰. ۲۰. بیت زیبای «ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟/ یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟» پیام کدام آیه‌ی شریفه را به ذهن مؤمن

(کتاب درسی، صفحه ۲۰)

قرآن پژوه متبلور می‌سازد؟

- (۱) قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله ربّ العالمین
- (۲) من كان يريد ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا و الآخرة
- (۳) و ما خلقنا السموات و الارض و ما بینهما لاعبین
- (۴) و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون